

№ 330210015001128080

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-1412-1332-2017

2018 წელი

№ას-1412-1332-2017 მ-----ო

14 ნოემბერი,

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, პაატა ქათამაძე

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – შპს „ტ-----ო“ (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – გ-----ე (მოსარჩელე)

თავდაპირველი თანამოპასუხეები: შპს „ს-----ო“, მ--- ა-----ი, მ---
ლ-----ი, ე----- ა-----ი, გ----- ე-----ე, ლ--- ჩ-----ე

მესამე პირი დამოუკიდებელი მოთხოვნის გარეშე – ე-----ე

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 13 ოქტომბრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და
ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – ხელშეკრულებისა და პარტნიორთა კრების ოქმის
ბათილად ცნობა, სასაქონლო ნიშანზე რეგისტრირებული უფლების

აღწერილობითი ნაწილი:

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. შპს „ს-----ოს“ პარტნიორმა გ----- გ-----ემ (შემდგომში – მოსარჩელე, მოწინააღმდეგე მხარე ან კომპანიის 25%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორი) სარჩელი აღძრა სასამართლოში შპს „ტ-----ოს“ (შემდგომში – მოპასუხე, აპელანტი ან კასატორი), შპს „ს-----ოს“, მ--- ა-----ის, მ----- ღ-----ის, ე----- ა-----ის, გ----- ე-----ისა და ლ---- ჩ-----ის (შემდგომში – თავდაპირველი თანამოპასუხეები, ფიზიკური პირები, ასევე წოდებული, როგორც კომპანიის 75%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორები), ასევე, დამოუკიდებელი მოთხოვნის გარეშე მესამე პირის – ე----- გ-----ის (შემდგომში – მესამე პირი, იხ. 04.08.2016წ. საოქმო განჩინება) მიმართ და მოითხოვა შპს „ს-----ოს“ დირექტორ ე----- გ-----ესა და შპს „ტ-----ოს“ დირექტორ ი---- კ-----ეს შორის 2014 წლის 24 ოქტომბერს დადებული სასაქონლო ნიშნის („მ-----ო M----ო“) გადაცემის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა, სასაქონლო ნიშანზე („მ-----ო M----ო“) შპს „ს-----ოს“ რეგისტრირებული უფლების აღდგენა. მოსარჩელემ ასევე მოითხოვა შპს „ს-----ოს“ პარტნიორთა 2015 წლის 16 ნოემბრის კრების ოქმის ბათილად ცნობა.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: დაარსების დღიდან, 1995 წლიდან, შპს „ს-----ო“ სატელევიზიო ე-----ში მაუწყებლობისათვის იყენებს სასაქონლო ნიშანს – „მ-----ო M----ო“, მისი სატელევიზიო და რადიომაუწყებლობა სტაბილურად ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. მოსარჩელე კომპანიის 25%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორია. 2014 წლის 24 ოქტომბრის ხელშეკრულებით შპს „ს-----ოს“ დირექტორმა შპს „ტ-----ოს“ უსასყიდლოდ, პარტნიორთა წინასწარი თანხმობის გარეშე, გადასცა უფლებები სასაქონლო ნიშანზე და ეს უკანასკნელი ნიშნის მფლობელადაა რეგისტრირებული საქპატენტში. შპს „ტ-----ო“ სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრირებულია 2014 წლის 17 ოქტომბრიდან, მისი 100%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორი და დირექტორი არის ი---- კ-----ე. ეს უკანასკნელი 2011 წლის 12 იანვრიდან 2013 წლის 11 ოქტომბრამდე იყო შპს „ს-----ოს“ დირექტორი და, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ფლობდა მოსარჩელის კუთვნილ 25%-იან წილს. კომპანიის წესდებას დირექტორის უფლებამოსილებებთან დაკავშირებით 2011 წლიდან მოყოლებული ცვლილება არ განუცდია და ი---- კ-----ისათვის ცნობილი უნდა ყოფილიყო ლოგოს გადაცემის

თაობაზე პარტნიორთა წინასწარი თანხმობის არსებობა. მოსარჩელემ პარტნიორთა კრებაზე არაერთხელ დააყენა საკითხი სასაქონლო ნიშნის კომპანიის სახელზე რეგისტრაციის შესახებ, თუმცა, მისი მოთხოვნა დარჩა რეაგირების გარეშე და კრებას გადაწყვეტილება არ მიუღია. შპს „ს-
-----ოს“ მენეჯმენტისათვის ცნობილია მოსარჩელის სურვილი, კომპანიას კუთვნილი სასაქონლო ნიშანი (რომლის მეშვეობითაც ახდენს საზოგადოება ტელეკომპანიის იდენტიფიცირებას და რომელიც, მრავალი წლის განმავლობაში გამოყენების გამო, გაიგივებულია კომპანიასთან) დაუბრუნდეს საკუთრებაში, თუმცა არ მიმართავს შესაძლო სამართლებრივ მექანიზმებს დარღვეული უფლების აღსადგენად. სადავო საკითხთან დაკავშირებით 2015 წლის 16 ნოემბრის კრებაზე წარდგენილ იქნა პარტნიორთა 100%, თუმცა, ლოგოს გასხვისების გადაწყვეტილება 100%-იანი თანხმობით არ მომხდარა, მოსარჩელემ, რომელიც არ ეთანხმება შპს „ს-
-----ოს“ დირექტორ ე----- გ-----ის გადაწყვეტილებას კომპანიის ლოგოს გასხვისების თაობაზე, საკუთარი პოზიცია დააფიქსირა ზემოხსენებულ კრებაზე, თავად კრების ოქმი ეწინააღმდეგება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 9¹ მუხლის მე-9 პუნქტის მოთხოვნებს და ბათილია.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

2.1. შპს „ს-
-----ომ“ სარჩელი ცნო;

2.2. შპს „ტ-
-----ომ“ სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ შპს „ს-
-----ოს“ დირექტორის მიერ დადებული სადავო გარიგება მოწონებული იქნა საზოგადოების კაპიტალის 75%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორის მიერ, არც ერთ სხვა პარტნიორს სადავოდ არ გაუხდია გარიგება. მოსარჩელეს არასდროს გამოუხატავს ინტერესი შპს „ტ-
-----ოს“ მიმართ. შესაგებლის თანახმად, კომპანიის ლოგო შემქმნა ი.კ-----ემ და მას სრული უფლება ჰქონდა, მისი უსასყიდლოდ გადაცემა მოეთხოვა. გარდა ამისა, შპს „ტ-
-----ო“ სასაქონლო ნიშნის კეთილსინდისიერი შემძენია. შპს „ს-
-----ოს“ მიმართ გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება დაწყებულია კომპანიის 50 000 000 ლარამდე დავალიანების გამო და, გაურკვეველია, ლოგოს დაბრუნება რა გავლენას იქონიებს მასზე. გარდა ამისა, გ.გ-----ეს არ აქვს აღიარებითი სარჩელის მიმართ ნამდვილი იურიდიული ინტერესი;

2.3. გ----- ე-----ემ სარჩელი ცნო;

2.4. ლ---- ჩ-----ემ სარჩელი ცნო;

2.5. მ--- ა-----მა სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ სასაქონლო ნიშნის გადაცემა და შემდეგ პარტნიორთა კრებაზე ამ გადაწყვეტილების მოწონება მოხდა იმ მოტივით, რომ შპს „ტ-
-----ოს“ მფლობელსა და დირექტორს, ი---- კ-----ეს მ-----ოს სხვა დამფუძნებელ

პარტნიორებთან ერთად მნიშვნელოვანი პირადი წვლილი აქვს შეტანილი შპს „ს-----ოს“, როგორც ცნობადი სამაუწყებლო ბრენდის (სასაქონლო ნიშნის) შექმნასა და ჩამოყალიბებაში. გარიგების მოწონება არ საჭიროებდა საზოგადოების კაპიტალის 100% წილის მფლობელთა გადაწყვეტილებას;

2.6. მ----- ლ-----მა სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ შპს „ს-----ო“ გაკოტრების პირას მდგომი ორგანიზაცია იყო, ლოგო ბიზნესის მხრივ არ იყო მომგებიანი და მისი გასხვისება საზოგადოებას ზიანს არ მოუტანდა, გარიგება დადებულია კანონიერად და არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძვლები. მოსარჩელეს არ წარუდგენია მტკიცებულება, თუ რას შეადგენს კომპანიის ლოგოს ღირებულება, რაც შეეხება საკითხის გადაწყვეტას, იგი არ საჭიროებდა კომპანიის პარტნიორთა 100%-იან თანხმობას;

2.7. ამავე საფუძვლებზე მითითებით სარჩელი არ ცნო არც ე----- ა-----იამ და მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 26 დეკემბრის გადაწყვეტილებით, სარჩელი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი 2014 წლის 24 ოქტომბერს შპს „ს-----ოს“ დირექტორ ე----- გ-----ესა და შპს „ტ-----ოს“ დირექტორ ი----- კ-----ეს შორის დადებული სასაქონლო ნიშნის („მ-----ო M-----ო“) გადაცემის ხელშეკრულება და აღდგა სასაქონლო ნიშანზე შპს „ს-----ოს“ რეგისტრირებული უფლება, ასევე ბათილად იქნა ცნობილი შპს „ს-----ოს“ პარტნიორთა 2015 წლის 16 ნოემბრის კრების ოქმი (დამოწმების თარიღი: 08.12.2015; რეგ. #151331345).

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შპს „ტ-----ომ“, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის უარყოფა.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 13 ოქტომბრის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა, საკასაციო საჩივრის საფუძვლები და მიიჩნევს, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება:

1.1. საკასაციო განაცხადის მოცულობა და საკასაციო განხილვის ფარგლები (კასატორის პრეტენზიები):

საკასაციო საჩივრის ფარგლებში პალატის შეფასების საგანს წარმოადგენს მეწარმე სუბიექტთა შორის სასაქონლო ნიშნის გადაცემის შესახებ ხელშეკრულების, ასევე, საწარმოს პარტნიორთა მხრიდან გარიგების მოწონების შესახებ გამოვლენილი მრავალმხრივი ნების კანონიერება. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გამომდინარე (*საკასაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას საკასაციო საჩივრის ფარგლებში. საკასაციო სასამართლოს არ შეუძლია, თავისი ინიციატივით შეამოწმოს საპროცესო დარღვევები, გარდა 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტებისა*), გასაჩივრებული განჩინების კანონიერებას პალატა სწორედ კასატორის პრეტენზიის ფარგლებში შეამოწმებს. საკასაციო საჩივრის შესწავლით ირკვევა, რომ მხარე პრეტენზიას, როგორც მატერიალური სამართლის ნორმების გამოყენება/განმარტების, ისე – მტკიცებულებათა საპროცესო წესების დარღვევით შეფასების კუთხით აცხადებს, კერძოდ:

1.1.1. სააპელაციო სასამართლო გასაჩივრებული განჩინებით შემოიფარგლება კონკრეტული ნორმების ციტირებით, მათი ყოველგვარი განმარტების გარეშე. „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 9¹ მუხლის მე-7 პუნქტსა და შპს „ს-----ოს“ წესდების 6.5 პუნქტზე მითითებით, პალატამ ჩათვალა, რომ ე.გ-----ეს პარტნიორთა თანხმობის გარეშე არ შეეძლო სადავო გარიგების დადება, რადგანაც ეს გარიგება მნიშვნელოვნად სცდებოდა საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობას, თუმცა ამ ნორმათა გამოყენება არასწორია, რადგანაც საქმეში წარმოდგენილ იქნა პარტნიორთა 2015 წლის 16 ნოემბრის კრების ოქმი, სადაც აღნიშნულია, რომ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში და შემდგომ – გასხვისებისას არსებობდა პარტნიორთა თანხმობა, ისინი მონაწილეობდნენ საზოგადოების ლოგოს გასხვისების პროცესში და შესაბამისად, მათთვის ეს ფაქტი ცნობილი იყო, სწორედ გასხვისების მოწონების თაობაზე იყო შემდგომში მოწვეული კრება, რომელმაც

უმრავლესობით – 75%-ით დაადასტურა გარიგება. ამ საკითხის შეფასებისას, სასამართლოს უნდა ეხელმძღვანელა სამოქალაქო კოდექსის 101-ე და 102-ე მუხლებით;

1.1.2. სააპელაციო პალატამ არასწორად იხელმძღვანელა „გადახდისუუნარობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით, 26-ე მუხლით და არასწორადვე განმარტა, რომ 2015 წლის 16 ნოემბრის მდგომარეობით საწარმო გადახდისუუნარობის რეჟიმში იმყოფებოდა, სამეურვეო ქონების დაცვასა და გასხვისებაზე პასუხისმგებლობა მეურვეს ეკისრებოდა და სწორედ მისი თანხმობით უნდა დადებულიყო გარიგება, ასევე, მიღებულიყო გადაწყვეტილება დადებული გარიგებების თაობაზე. სასამართლომ ნორმის განმარტებისას შეცვალა მისი შინაარსი, რადგანაც კანონი არ ამბობს „დადებულ გარიგებაზე რაიმე გადაწყვეტილების მიღების შესახებ“, გარიგებას წარმოადგენს 2014 წლის 24 ოქტომბერს დადებული ლოგოს გადაცემის ხელშეკრულება და არა 2015 წლის 16 ნოემბრის პარტნიორთა კრების გადაწყვეტილება ამ გარიგების მოწონების თაობაზე. ამ კრებაზე მიღებული გადაწყვეტილებით არც გარიგება დადებულია და არც დადებული გარიგება არ შეწყვეტილა. პალატამ არასწორადვე განმარტა „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 35-ე მუხლი, რადგანაც არასწორად იქნა შეფასებული საქმის მასალები;

1.1.3. სააპელაციო სასამართლომ სასაქონლო ნიშნის შემძენი კომპანიის დირექტორის მიერ შპს „ს-----ოს“ დირექტორად მუშაობის გამო, მიიჩნია, რომ შემძენს უნდა სცოდნოდა გამსხვისებელი კომპანიის დირექტორის უფლებამოსილების შეზღუდვის ფაქტი, რადგანაც აქსიომას არ წარმოადგენს დირექტორის ინფორმირებულობა უფლებამოსილების შეზღუდვასთან დაკავშირებით, ამასთანავე, ი--- კ--- ---ე სადავო ხელშეკრულების დადებამდე ერთი წლით ადრე იყო გათავისუფლებული შპს „ს-----ოს“ დირექტორობიდან. აღსანიშნავია, რომ სასაქონლო ნიშნის („მ-----ო M-----ო“) რეგისტრაცია შპს „ს-----ოს“ სახელზე განხორციელებულია სწორედ ი.კ-----ის მიერ, რომელსაც იმ დროსაც არ გააჩნდა პარტნიორთა თანხმობა და ეს საკითხი შემდგომში არ გაუპროტესტებიათ კომპანიის პარტნიორებს.

1.2. ქვემდგომი სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და მათი სავალდებულობა წინამდებარე განჩინების მიმართ:

საკასაციო სასამართლოს წინამდებარე განჩინების მიმართ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული (სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ

წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება))
სავალდებულო ძალა გააჩნიათ სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილ იმ ფაქტობრივ გარემოებებს, რომელთა წინააღმდეგაც კასატორს არ მიუთითებია პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც შესაძლოა დაშვებული იყო საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება, კერძოდ:

1.2.1. შპს „ს-----ო“ სამეწარმეო რეესტრში დარეგისტრირდა 2002 წლის 9 ივლისს (ს/კ #2-----). 2014 წლის 24 დეკემბერს მომზადებული ამონაწერის მიხედვით, საწარმოს პარტნიორები იყვნენ:

- გ----- გ-----ე - 25%;
- მ--- ა-----ი - 25%;
- ლ--- ჩ-----ე - 15%;
- გ----- ე-----ე - 15%;
- მ----- ლ-----ი 15%;
- ე----- ა-----ია - 5%;
- დირექტორი: ე----- გ-----ე;

1.2.2. 2016 წლის 29 ივნისის ამონაწერის მიხედვით, საწარმოს პარტნიორები არიან:

- გ----- გ-----ე - 55%;
- მ----- ლ-----ი - 15%;
- ე----- ა-----ია - 5%;
- შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „მედია ფინანს გრუპ ბი.ვი. ნიდერლანდები“ - 25%;

1.2.3. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2007 წლის 23 თებერვლის #104/1 გადაწყვეტილებით, შპს „ს-----ოზე“ გაიცა ტელემაუწყებლობის ლიცენზია; 2008 წლის 2 დეკემბერს მიღებულ იქნა #87 გადაწყვეტილება ლიცენზიის მოდიფიცირებისა და 2007 წლის 23 თებერვლის #104/1 გადაწყვეტილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ და შპს „ს-----ოს“ მიენიჭა საერთო ტელემაუწყებლობის განხორციელების ნებართვა; 2014 წლის 7 აპრილის #168/1 გადაწყვეტილებით, შპს „ს-----ოს“ მიეცა რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია;

1.2.4. საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტის“ 2015 წლის 15 სექტემბრის ინფორმაციით, სადავო სასაქონლო ნიშანი („მ-----ო M-----ო“, ს/შ 65208/03, წარდგენის თარიღი: 2011.12.05; განმცხადებელი: შპს „ს-----ო“; მფლობელი: შპს „ტ-----ო“ 2014.11.05-დან. რეგისტრაციის თარიღი: 29.12.2011წ; რეგისტრაციის ნომერი: 221888; კლასები: 35 -

რეკლამა; მართვა საქმიან სფეროში, ადმინისტრირება საქმიან სფეროში; საოფისე სამსახური. 38 - კავშირგაბმულობა. სასაქონლო ნიშანი: მ-----ო-24. ს/შ 81350/03 წარდგენის თარიღი: 23.03.2015წ; მფლობელი: შპს „ტ-----ო“; რეგისტრაციის თარიღი: 17.04.2015წ; რეგისტრაციის ნომერი 25789; კლასი: 38 კავშირგაბმულობა) 2014 წლის 24 ოქტომბერს შპს „ს-----ოს“ დირექტორ ე----- გ-----ესა და შპს „ტ-----ოს“ დირექტორ ი----- კ-----ეს შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, უსასყიდლოდ საკუთრებაში გადაეცა შპს „ტ-----ოს“. (ს/კ #4-----; რეგისტრაციის თარიღი: 17.10.2014; პარტნიორი და დირექტორი ი----- კ-----ე);

1.2.5. შპს „ს-----ოს“ პარტნიორთა კრების ოქმების თანახმად, ი----- კ-----ე 2011 წლის 12 იანვრიდან 2013 წლის 11 ოქტომბრამდე იყო შპს „ს-----ოს“ დირექტორი. პარტნიორთა 2013 წლის 11 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით, ი----- კ-----ის ნაცვლად, საზოგადოების დირექტორად დაინიშნა ე----- გ-----ე;

1.2.6. 2015 წლის 18 სექტემბერს შპს „ს-----ოს“ დირექტორმა მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გავოტრების საქმის წარმოების დაწყების შესახებ. სასამართლოს 2015 წლის 6 ოქტომბრის განჩინებით განცხადება მიღებულ იქნა წარმოებაში, 2015 წლის 14 დეკემბრის განჩინებით დაიწყო გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება, ხოლო, 2016 წლის 15 მარტის განჩინებით, შეწყდა;

1.2.7. შპს „ს-----ოს“ პარტნიორთა 2015 წლის 16 ნოემბრის კრების ოქმის მიხედვით (დამოწმების თარიღი: 08.12.2015; რეგ. #151331345), საზოგადოების 75% წილის მფლობელმა პარტნიორებმა მოიწონეს შპს „ს-----ოს“ დირექტორის მიერ სასაქონლო ნიშნის („მ-----ო M-----ო“) შპს „ტ-----ოსთვის“ უსასყიდლოდ გადაცემა, რასაც არ დაეთანხმა საზოგადოების კაპიტალის 25%-ის მფლობელი პარტნიორი გ----- გ-----ე;

1.2.8. შპს „ს-----ოს“ წესდების 6.5 მუხლის მიხედვით, მიმდინარე მმართველობის ჩვეულებრივი საქმეების შესრულება ეკისრება დირექტორს საკუთარი პასუხისმგებლობით, გარდა იმ საქმეებისა, რომლის შესახებ საჭიროა პარტნიორთა კრების წინასწარი გადაწყვეტილება, კერძოდ, იმ საქმეებისა, რომელთა მნიშვნელობა სცილდება საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობას.

1.3. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები და სამართლებრივი დასკვნები:

საკასაციო სასამართლოს განმარტების დოქტრინალური მნიშვნელობიდან, ასევე, განსახილველი დავის სწორად გადაწყვეტის მიზნიდან გამომდინარე პალატა მიიჩნევს, რომ უნდა შეფასდეს:

ა) პარტნიორის სამართლებრივი შესაძლებლობა,

სასამართლოში აღძრას სარჩელი კომპანიის სასარგებლოდ;

ბ) აღიარებითი სარჩელის მიმართ იურიდიული ინტერესის არსებობა;

გ) აუცილებელი თანხმობის გარეშე დადებული გარიგების ინსტიტუტი.

საკასაციო სასამართლო დასმულ საკითხებს შეაფასებს ცალ-ცალკე:

1.3.1. მხარეთა შორის დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ მოსარჩელე სასაქონლო ნიშნის გამსხვინველი კომპანიის პარტნიორია, რომელსაც გააჩნია წილი სამეწარმეო საზოგადოებაში და მისი დაინტერესება საკითხით ლეგიტიმურია, რამდენადაც, კომპანიაში წილის ფლობა წარმოადგენს არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეს (სსკ-ის 147-ე და 152-ე მუხლები). ევროკონვენციის დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი, ასევე, მოიცავს საწარმოს წილებზე საკუთრების უფლებას, კერძოდ, აღნიშნული საკითხი განიხილა ადამიანის უფლებათა ევროპულმა კომისიამ 1982 წელს საქმეში: *Bramelid and Malmström v. Sweden* (**განაცხადის No 8588/79, 8589/79; 1982**) და თავდაპირველად შეაფასა ის საკითხი, წარმოადგენდა თუ არა „აქციები“ მფლობელობას კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის ფარგლებში. წილებს საწარმოში გარკვეული ეკონომიკური და ქონებრივი ღირებულება გააჩნდა, შესაბამისად, ევროკომისიამ დაასკვნა, რომ წილები წარმოადგენს „მფლობელობას“ კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის ფარგლებში. ზემოხსენებული საქმე (*Bramelid and Malmström v. Sweden*) მნიშვნელოვანია არა მარტო იმის გამო, რომ იგი აღიარებს წილზე საკუთრების უფლების კონვენციით გარანტირებული საკუთრების უფლების ფარგლებში მოქცევას, არამედ იმიტომაც, რომ ნათლად აჩვენებს აღნიშნული მუხლის გამოყენების შესაძლებლობას კერძოსამართლებრივი ურთიერთობის სუბიექტებს შორის. სადავო სასაქონლო ნიშანი (მ-----ო M-----ო), თავის მხრივ წარმოადგენს საკუთრების უფლების ობიექტს, რამდენადაც, სასაქონლო ნიშანზე უფლება საკუთრებით სარგებლობის უფლების ფარგლებში ექცევა და მისი მოპოვება დასაშვებია მხოლოდ მაშინ, თუ ეს არ ლახავს კეთილსინდისიერი მესამე პირების უფლებებს. ერთ-ერთ საქმეზე, რომელიც აპლიკანტის საავტორო უფლების დარღვევას შეეხებოდა, ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ დაადგინა, რომ ევროკონვენციის დამატებითი ოქმი (საკუთრების უფლება) ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებით გამოყენებადი იყო (**იხ: Eur. Court H.R.: *Melnychuk v. Ukraine*, Judgment of 7 July, 2005**). ევროსასამართლოს პრაქტიკის თანახმად, ინტელექტუალური საკუთრება დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის დაცვის ქვეშაა. დიდმა პალატამ მიიჩნია, რომ

სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის მოთხოვნაც ამავე ნორმის მოქმედების ქვეშ არის, რადგანაც ის ქონებრივი ხასიათის ინტერესებს წარმოშობს. ამასთან, ისიც უდავოა, რომ სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაცია ნამდვილი ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არ არღვევს მესამე პირთა კანონიერ უფლებებს. აქედან გამომდინარე, რეგისტრაციის მოთხოვნასთან დაკავშირებული უფლებები პირობითია. მხარე, რომელიც მიმართავს სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის მოთხოვნით, უნდა ელოდოს, რომ მის მოთხოვნას შეისწავლიან მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, იმის დასადგენად, აკმაყოფილებს თუ არა ეს მოთხოვნა მატერიალურ და პროცედურულ პირობებს. ევროპულმა სასამართლომ მიიჩნია, რომ რეგისტრირებული უფლების გაუქმების შედეგად ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დამატებითი ოქმის დარღვევას არ ჰქონდა ადგილი მიუხედავად იმისა, რომ განმცხადებელ კომპანიას ჰქონდა ეროვნული კანონმდებლობით აღიარებული ქონებრივი უფლებები, რომლებიც შეიძლება გაუქმებულიყო გარკვეული პირობების არსებობისას (**იხ. Eur. Court H.R. Grand Chamber: Anheuser-Busch Inc. v. Portugal, Judgment of 11 January, 2007**). განსახილველ შემთხვევაში, დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ ქონებრივი ღირებულების მქონე ნივთის/აქტივის დაბრუნების თაობაზე, მიუხედავად საკითხის მოსარჩელის მიერ ინიცირებისა, შპს „ს-----ოს“ პარტნიორებს გადაწყვეტილება არ მიუღიათ და არც კომპანიას არ უსარგებლია სარჩელის უფლებით, ეს გარემოებები კი (პარტნიორის საკუთრების უფლება კომპანიაში, ასევე, კომპანიის მხრიდან მოთხოვნის წარუდგენლობა), გამართლებულს ხდის გ----- გ-----ის მიერ დერივატიული სარჩელის აღძვრის შესაძლებლობას („მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 46.5 მუხლი). ამდენად, პარტნიორის მიერ საზოგადოების სასარგებლოდ აღძრული სარჩელი დასაშვები და იურიდიულად გამართლებულია;

1.3.2. საკასაციო სასამართლოს არაერთ გადაწყვეტილებაში განიმარტა, რომ მოთხოვნის მიმართ პირის იურიდიული ინტერესის არსებობა სამართლის საკითხს წარმოადგენს და შედავების მიუხედავად, ის ყოველთვის ექვემდებარება სასამართლოს მხრიდან შემოწმებას. იურიდიული ინტერესის არსებობის შემთხვევაში კი, მისი ნამდვილობა განსაზღვრავს სარჩელის წარმატებულობას (**იხ. სუს დიდი პალატის გადაწყვეტილება №ას-664-635-2016, 2 მარტი, 2017 წელი, ასევე, სუსგ-ებები: #ას-937-887-2015, 10.11.2015; #ას-17-14-2015, 01.07.2015წ.; #ას-1069-1008-2015, 16.12.2015წ.; #ას-869-819-2015, 11.12.2015წ.; #ას-773-730-2015, 08.09.2015წ.; #ას-181-174-2016, 06.05.2016წ.; #ას-1025-967-2015, 23.12.2015წ.; #ას-323-308, 2016, 03.06.2016წ.; #ას-407-390-2016, 10.6.2016წ.; #ას-375-359-2016, 17.06.2016წ., ასევე, ევროსასამართლოს გადაწყვეტილებები: Apostol v. Georgia; Hornsby v. Greece**). სარჩელის

ფორმალური საფუძვლიანობის შესწავლის შედეგად პალატა მიდის დასკვნამდე, რომ მოსარჩელის ინტერესს წარმოადგენს შპს „ს-----ოსათვის“ ლოგოს დაბრუნება, რომლის მეშვეობითაც ეს უკანასკნელი ახორციელებდა სამეწარმეო საქმიანობას და ცნობილი იყო მომხმარებლისათვის. თავის მხრივ, მოსარჩელე განმარტავს, რომ დირექტორს, რომელმაც შპს „ტ-----ოს“ უსასყიდლოდ გადასცა დავის საგანი, არ გააჩნდა ხსენებული გარიგების ერთპიროვნულად დადების უფლებამოსილება. აღნიშნულით მხარე პრაქტიკულად, მოითხოვს ქონებრივ რესტიტუციას და სურს დაადასტუროს, რომ ლოგოზე უფლება კომპანიას არ დაუკარგავს, რადგანაც გასხვისებას საფუძვლად მართლსაწინააღმდეგო – არარა ნება ედო. რაც შეეხება პარტნიორთა კრების გადაწყვეტილებას, ამ კრებაზე კომპანიის 75% წილის მფლობელმა პარტნიორებმა მოიწონეს გარიგება. მოხმობილი ფაქტების სამართლის ნორმებთან სუბსუმირების შედეგად საკასაციო სასამართლო მიდის დასკვნამდე, რომ მოთხოვნის დამფუძნებელ ნორმებს სამოქალაქო კოდექსის 170-ე (1) და 172-ე (1) მუხლები წარმოადგენს (მესაკუთრეს შეუძლია, კანონისმიერი ან სხვაგვარი, კერძოდ, სახელშეკრულებო შებოჭვის ფარგლებში თავისუფლად ფლობდეს და სარგებლობდეს ქონებით (ნივთით), არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა, განკარგოს იგი, თუკი ამით არ ილახება მეზობლების ან სხვა მესამე პირთა უფლებები, ანდა, თუ ეს მოქმედება არ წარმოადგენს უფლების ბოროტად გამოყენებას. მესაკუთრეს შეუძლია, მფლობელს მოსთხოვოს ნივთის უკან დაბრუნება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა მფლობელს ჰქონდა ამ ნივთის ფლობის უფლება), რაც შეეხება აღიარებით მოთხოვნას, თუკი დადგინდება კომპანიის მიერ ლოგოზე საკუთრების უფლების არსებობა, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 180-ე მუხლის ფარგლებში კრების ოქმის ბათილად ცნობის მიმართ მოსარჩელის იურიდიული ინტერესი მიჩნეული იქნება ნამდვილად, რადგანაც, ფორმალური თვალსაზრისით, სწორედ ამ კრების გადაწყვეტილებით მიენიჭა სადავო გარიგებას იურიდიული ძალმოსილება.

1.3.3. საკასაციო პალატა არ იზიარებს კასატორის არგუმენტებს ქვემდგომი სასამართლოს მხრიდან კანონის მოთხოვნათა დარღვევის თაობაზე (სსსკ-ის 393.2 მუხლი) და მიიჩნევს, რომ შპს „ს-----ოს“ დირექტორ ე----- გ-----ეს საწარმოს მხრიდან არ ჰქონდა მინიჭებული ლოგოს უსასყიდლოდ გასხვისების შესახებ გარიგების დამოუკიდებლად დადების უფლებამოსილება. საქმეში წარმოდგენილი კომპანიის წესდების მე-2 მუხლის 2.2. პუნქტით განსაზღვრულია საზოგადოების საქმიანობის საგანი, მას განეკუთვნება სატელევიზიო გადაცემების მომზადება და ეთერში გაშვება, ვიქტორინებისა და ლატარიების მოწყობა და სხვა, სწორედ ამ პუნქტში ჩამოყალიბებული საქმიანობა განიხილება

საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობად, უფრო მეტიც, სადავოს არ წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ შპს „ტ-----ო“ მრავალი წლის განმავლობაში ახორციელებდა მაუწყებლობას და ამ მიზნით არსებობდა კიდევაც უფლებამოსილი ორგანოს მიერ მიღებული შესაბამისი სამართლებრივი აქტები (იხ. სამოტივაციო ნაწილის პ.პ. 1.2.3.), ამდენად, საზოგადოების ლოგოს გასხვისება, უდავოა, რომ სცდება ჩვეულებრივ საქმიანობას მიკუთვნებულ უფლებათა სპექტრს, რის გამოც, ქვემდგომმა სასამართლოებმა სწორად დაასკვნეს, რომ ამ ტიპის გარიგების დადების უფლებამოსილება კანონითა და საწარმოს წესდებით შეზღუდული ჰქონდა კომპანიის დირექტორს (იხ. სამოტივაციო ნაწილის პ.პ. 1.2.8.). საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ გარდა მრავალმხრივი შეთანხმების (წესდების) შესაბამისი დებულებისა, ქვემდგომმა სასამართლოებმა სწორად იხელმძღვანელეს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 9¹ მუხლის მე-7 პუნქტით, რომლის თანახმადაც, ყველა გადაწყვეტილება, რომელთა მნიშვნელობა სცილდება საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობას, მოითხოვს ყველა პარტნიორის მონაწილეობით ჩატარებული კრების გადაწყვეტილებას. უნდა აღინიშნოს, რომ ამავე კანონის 47-ე მუხლის თანახმად, საწარმოს პარტნიორები მმართველობით უფლებამოსილებას ახორციელებენ პარტნიორთა საერთო კრების მეშვეობით, თუ წესდებით სხვა რამ არ არის დადგენილი. პარტნიორთა კრების კომპეტენცია, კრების ჩატარების წესი და გადაწყვეტილების მიღების პროცედურა განისაზღვრება ამ კანონით ან/და საწარმოს წესდებით. დირექტორის კომპეტენცია და პასუხისმგებლობის მოცულობა განისაზღვრება ამ კანონით ან/და საწარმოს წესდებით.

1.3.4. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ საწარმოსა და მის ხელმძღვანელებს შორის ურთიერთობა კორპორაციის წინაშე ხელმძღვანელთა მრავალმხრივ და მრავალფეროვან მოვალეობებს მოიცავს. კორპორაციული მართვის მნიშვნელოვან ელემენტს წარმოადგენს საწარმოთა ხელმძღვანელების საქმიანობაზე პარტნიორთა მხრიდან კონტროლის გამართული სისტემის არსებობა, რათა არ მოხდეს ხელმძღვანელთა მხრიდან სამართავად მინდობილი ქონების ბოროტად გამოყენება, რომლის საფრთხეც რეალურია. კორპორაციული მართვა წარმოადგენს სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ელემენტების სისტემას და იგი კონტროლის განხორციელების შედეგად გამოვლენილ დარღვევაზე ხელმძღვანელი ორგანოების შესაბამისი პასუხისმგებლობის ელემენტებსაც მოიცავს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობის ინსტიტუტის მთავარი მიზანი საწარმოს ქონების დაცვა, ზიანის თავიდან აცილებაა. „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“, „ი“ და „კ“ ქვეპუნქტების

მიხედვით, წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილი პირის რეგისტრაცია ხდება სამეწარმეო რეესტრში. აღნიშნული ემსახურება მესამე პირების ინფორმირებულობას. მესამე პირებს, კონტრაქტებს, შესაძლებლობა აქვთ, ჰქონდეთ ინფორმაცია ამა თუ იმ მეწარმე სუბიექტის წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილი პირების შესახებ. მიუხედავად იმისა, რომ კანონი ითვალისწინებს შეზღუდული უფლებამოსილების რეესტრში დარეგისტრირების შესაძლებლობას, ეს ერთი მხრივ, ვერ ამოწურავს უფლებამოსილების შესაძლო შეზღუდვის თაობაზე სრულ ინფორმაციას და, მეორე მხრივ, თავისთავად არ გულისხმობს კონტრაქტის მიერ უფლებამოსილების შეზღუდვის ზუსტი ფარგლების ცოდნის აუცილებლობას. „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-4 პუნქტის (ძველი რედაქციის) კონსტიტუციურობაზე მსჯელობისას საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ გარიგება, რომელიც დადებულია საწარმოს ხელმძღვანელის/წარმომადგენლის მონაწილეობით, როგორც წესი, უნდა გათანაბრდეს წარმომადგენლის უფლებამოსილების ფარგლებში დადებულ გარიგებასთან. კეთილსინდისიერ კონტრაქტს არ შეიძლება, დაეკისროს ვალდებულება, გაერკვეს, მართლაც აქვს თუ არა წარმომადგენელს კონკრეტული გარიგების დადების უფლებამოსილება. ამგვარად, სამოქალაქო ბრუნვის ინტერესებიდან გამომდინარე, კეთილსინდისიერი კონტრაქტის ინტერესების დაცვის მიზნით, სანამ საპირისპირო დადასტურდება, უნდა არსებობდეს პრეზუმფცია, რომ კონტრაქტმა არ იცოდა შეზღუდული უფლებამოსილების შესახებ. მიუხედავად იმისა, რომ კანონმდებლობა შესაძლებლობას აძლევს მეწარმეს, სამეწარმეო რეესტრის ამონაწერში მიუთითოს ხელმძღვანელი პირის უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ, მხოლოდ ამონაწერი არ არის საკმარისი წარმომადგენლის უფლებამოსილების ფარგლების დასადგენად. მეწარმის გადაწყვეტილებით ხელმძღვანელის/წარმომადგენლის უფლებამოსილება შეიძლება, შეიზღუდოს ზოგადად (მაგალითად, გარიგების საგნის ან მისი მოცულობის მიხედვით) ან კონკრეტულ გარიგებასთან მიმართებით. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ამონაწერი არ შეიცავს ინფორმაციას წარმომადგენლის უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ, ხელმძღვანელის/წარმომადგენლის უფლებამოსილება შეიძლება, ზოგადად, შეზღუდული იყოს წესდებით ან საწარმოს (პარტნიორების) გადაწყვეტილებით კონკრეტულ გარიგებასთან მიმართებით. შესაბამისად, უფლებამოსილების ფარგლების შემოწმების მიზნით, კონტრაქტი იძულებული იქნება, გაერკვეს საწარმოს შიდა პროცედურულ საკითხებში და უფლებამოსილებების განაწილებაში,

შეისწავლოს საწარმოს წესდება ან საწარმოდან გამოითხოვოს რწმუნება, ცნობა, რომ წარმომადგენელი უფლებამოსილია, დადოს კონკრეტული გარიგება. სამეწარმეო რეესტრის ამონაწერში ან საწარმოს წესდებაში მოცემული ინფორმაცია წარმომადგენლის უფლებამოსილების შეზღუდვის თაობაზე და ის ფაქტი, რომ წესდება სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრაციის საშუალებით საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი, დამოუკიდებლად არ გულისხმობს, რომ კონტრაქტმა „იცოდა“ უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ. მართალია, კანონმდებლობა შესაძლებლობას აძლევს მეწარმეს, ხელმძღვანელი/წარმომადგენელი პირის უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილება გახადოს საჯარო (სამეწარმეო რეესტრში გაკეთებული ჩანაწერის ან საკუთარი წესდების საჯაროდ გამოქვეყნების გზით), მაგრამ წარმომადგენლის შეზღუდული უფლებამოსილების შესახებ „ცოდნა“, რომელიც შემდგომ შესაძლოა გარიგების ბათილობის საფუძველი გახდეს, გულისხმობს არა ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას, არამედ კონტრაქტის მიერ ინფორმაციის ფაქტობრივ ფლობას, გარიგების დადების მომენტისთვის კონტრაქტის ხელთ არსებულ ინფორმაციას. ნორმა არ გულისხმობს შემთხვევებს, როდესაც კონტრაქტს „შეეძლო სცოდნოდა“ უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ. სადავო ნორმაში სიტყვა „იცოდა“ მიემართება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც კონტრაქტი ინფორმირებული იყო უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ. მაგალითისთვის, აქ შესაძლოა მოაზრებული იყოს ისეთი შემთხვევა, როდესაც კონტრაქტს უშუალოდ მეწარმისგან (მისი პარტნიორებისგან) აქვს მიღებული შეტყობინება/ინფორმაცია ხელმძღვანელის/წარმომადგენლის უფლებამოსილების შეზღუდვის შესახებ. თუ ამგვარი შეტყობინების მიუხედავად, კონტრაქტი მაინც დადებს გარიგებას, ასეთი გარიგება შეიძლება ბათილად იქნას ცნობილი (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №11/1/543 „შპს „მეტალინვესტი“ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, 2014 წლის 29 იანვარი). განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის შედავებას იმის თაობაზე, რომ შპს „ტ-----ოს“ დირექტორმა გარიგების დადებისას არ იცოდა შპს „ს-----ოს“ დირექტორის შეზღუდული უფლებამოსილების შესახებ. ამ მხრივ მხედველობაშია მისაღები ის გარემოება, რომ ლოგოს საკუთრებაში მიმღები კომპანიის დირექტორი გარიგების დადებაზე გარკვეული პერიოდის განმავლობაში სადავო საგნის გამსხვილებელი კომპანიის დირექტორის პოზიციაზე იყო დასაქმებული და ბუნებრივია, მისთვის კარგად იყო ცნობილი წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების ფარგლები. ამ ფაქტს ვერ აქარწყლებს მხარის აპელირება იმაზე, რომ გარიგების

დადებამდე თითქმის ერთი წლის დატოვებული ჰქონდა თანამდებობა, რადგანაც კანონმდებლობით მეწარმისათვის დადგენილი წინდახედულების ფარგლები და მისი ფიდუციური მოვალეობების საკანონმდებლო რეგლამენტაცია („მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 9.6 მუხლი), არ ათავისუფლებდა კასატორს, როგორც შპს „ს-----ოს“ ყოფილ დირექტორს, შეემოწმებინა უფლებამოსილების ნაკლის საკითხი.

1.3.5. ამდენად, შეიძლება ითქვას, რომ სახეზე გვაქვს აუცილებელი თანხმობის გარეშე დადებული გარიგება (სკ-ის 99-ე მუხლი), რის თაობაზე ინფორმირებული იყო ლოგოს საკუთრებაში მიმღები და ეს ფაქტი გარიგების ბათილობაზე მეტყველებს, თანახმად, სამოქალაქო კოდექსის 59-ე მუხლის პირველი ნაწილისა. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სამოქალაქო კოდექსი იცნობს შემდგომი მოწონების ინსტიტუტს, რომელიც, მსგავსად ბათილი გარიგების დადასტურებისა (სკ-ის 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილი) გამოვლენილ ნებას იურიდიული ძალმოსილებით აღჭურავს, თუმცა, განსხვავებით დადასტურებისაგან, რომელიც სამართლებრივ შედეგებს დადასტურების მომენტიდან იძენს (სკ-ის 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილი), მოწონებას უკუქცევითი ძალა აქვს და გარიგება ნების გამოვლენის მომენტიდანვე ნამდვილია (უნდა აღინიშნოს, რომ გარიგების დადასტურებისა და მოწონების სუბიექტებიც განსხვავებულია: პირველ შემთხვევაში, ამგვარად გარიგების მხარე გვევლინება, ხოლო, მეორე შემთხვევაში – მესამე პირი, რომლის ნებაზეცაა დამოკიდებული გარიგების ნამდვილობა) რამდენადაც, ამავე კოდექსის 101-ე მუხლისა და 102-ე მუხლის მე-2 ნაწილის დისპოზიციიდან გამომდინარე, შემდგომ თანხმობას (მოწონებას) უკუქცევითი ძალა აქვს გარიგების დადების მომენტიდან, თუ სხვა რამ არ არის დადგენილი, ხოლო, არაუფლებამოსილი პირის მიერ საგნის განკარგვა ხდება ნამდვილი, თუ უფლებამოსილი პირი მას მოიწონებს.

1.3.6. განსახილველ შემთხვევაში, უდავოა, რომ შპს „ს-----ოს“ პარტნიორთა კრებამ 2015 წლის 16 ნოემბერს 75% წილის მქონე უმრავლესობით მოიწონა ამავე კომპანიის დირექტორის მიერ ლოგოს გასხვისების გარიგება, ხოლო, 25%-იანი წილის მქონე პარტნიორმა უარი განაცხადა გარიგების დადასტურებაზე. ამ კრების ოქმის ნამდვილობასთან მიმართებით, საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის არგუმენტს, რომლის თანახმადაც სასამართლომ არასწორად განმარტა „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის დებულებები. დადგენილია, რომ კომპანიებს შორის გარიგება 2014 წლის 24 ოქტომბერს დაიდო, ხოლო, 2015 წლის 6 ოქტომბრიდან 2016 წლის 15 მარტამდე კომპანიის მიმართ მიმდინარეობდა გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება (იხ. სამოტივაციო ნაწილის პ.პ. 1.2.6.-1.2.7.), შესაბამისად,

ბათილი განკარგვის დადასტურებაც, ხსენებული კანონის ფარგლებში უნდა შემოწმდეს. საკასაციო პალატა იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების სამართლებრივ დასკვნას იმის თაობაზე, რომ „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 21.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტისა და 26-ე მუხლის შესაბამისად, გარიგების მოწონება ქონების მეურვის თანხმობით უნდა განხორციელებულიყო. ამგვარი თანხმობა კი, საქმის მასალებში არ მოიპოვება.

1.3.7. რაც შეეხება კასატორის პრეტენზიას სასამართლოს მხრიდან სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის მოთხოვნათა დარღვევით მტკიცებულებების შეფასების თაობაზე, პალატა აღნიშნავს, რომ იგი ზოგადი ხასიათის შედავებაა, რადგანც მხარე ვერ აკონკრეტებს კონკრეტულად რომელ მტკიცებულებას მიეცა მცდარი შეფასება და ამ შესაძლო დარღვევამ რა უარყოფითი გავლენა იქონია გადაწყვეტილებაზე.

1.3.8. საბოლოოდ, პალატა ასკვნის, რომ ლოგოს უსასყიდლოდ გადაცემის შესახებ ხელშეკრულების მოწონების დამადასტურებელი კრების ოქმი წარმოადგენს მართლსაწინააღმდეგო გარიგებას, იგი დადებულია აუცილებელი თანხმობის გარეშე და სამოქალაქო კოდექსის 61.1 მუხლის თანახმად, მას სამართლებრივი ძალა არ გააჩნია, ამასთანავე, ვინაიდან თავად განკარგვითი გარიგება წარმოადგენს ასევე ბათილს, რის გამოც შპს „ტ-----ოს“ არ დაუკარგავს ლოგოზე უფლება, მისი სარჩელი, როგორც პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის, ისე _ 2015 წლის 16 ნოემბრის კრების ოქმის ბათილად ცნობის თაობაზე იურიდიულად გამართლებულია, თანამხად სამოქალაქო კოდექსის 170.1, 172.1 მუხლებისა და სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 180-ე მუხლისა.

1.4. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების პროცესუალურ-სამართლებრივი დასაბუთება:

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად (*საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ: კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას*), საკასაციო სასამართლო უცვლელად ტოვებს გასაჩივრებულ განჩინებას, რადგანაც მიიჩნევს, რომ იგი კანონიერია, ხოლო კასატორმა ამ განჩინების წინააღმდეგ ვერ წარადგინა ამავე კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით განსაზღვრული დასაბუთებული შედავება.

2. სასამართლო ხარჯები:

ვინაიდან, წინამდებარე განჩინებით საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, არ არსებობს კასატორის მიერ გაწეული ხარჯის მხარეთა შორის განაწილების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლით გათვალისწინებული წინაპირობები, ამავე, კოდექსის 55-ე მუხლის შესაბამისად, ხსენებული ხარჯი უნდა დარჩეს სახელმწიფო ბიუჯეტში.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 55-ე, 410-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „ტ-----ოს“ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 13 ოქტომბრის განჩინება დარჩეს უცვლელად.
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავეძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

პ. ქათამაძე